

Landhöjning | 5

Sjöar i världsarvet

UPPDRAG / FAKTATEXT / NIVÅ 1

Landhöjning | 5

Sjöar i världsarvet

Så här kan olika sjöar se ut i Kvarkens skärgård och i Höga Kusten.

FOTO: Fabiola De Graaf, Seppo Lammi

1.

Titta på bilderna och fundera över de här frågorna.

Ni behöver inte kunna svaren.

- Känner ni till någon sjö?
- Var tror ni att sjöar kommer från?

2.

Läs texten om sjöar i världsarvet.

Använd er själva eller det ni hittar i naturen och visa hur en sjö kan se ut.

3.

Visa er sjö för de andra och berätta om den.

Berätta om det här:

- Var kommer sjöarna i världsarvet från?
- Vad kallas sjöarna i Höga Kusten?
- Vad kallas sjöarna i Kvarkens skärgård?

Landhöjning | 5

Sjöar i världsarvet

Alla sjöar i världsarvet har någon gång suttit ihop med havet.

FOTO: Erik Engetro

Ser ni sjön på bilden? En gång var den en vik, en del av havet. En vik är ett ställe där havet buktar in i land. Det kan se ut som att någon har tagit bort en stor bit av landet. Men hur blev viken till en sjö?

Jo, när inlandsisen hade smält började marken att höja sig igen. Viken höjdes också lite i taget. Där viken mötte havet finns det en tröskel. Den gjorde att havsvatten till slut inte kunde komma in i viken längre. Viken hade blivit en sjö. I Höga Kusten kallas den för en avsnörd havsvik. I Kvarkens skärgård kallas den för en glosjö.

I Höga Kusten är sjöarna djupa och stora. I Kvarkens skärgård är glosjöarna väldigt grunda.

På nästa sida kan ni se hur en sjö bildas i världsarvet.

2) Landhöjningen lyfter långsamt upp marken. Nytt land kommer fram ur havet.

4) Till slut har viken inte längre kontakt med havet. Då har den blivit en sjö.

1) Först sitter viken ihop med havet.

3) Tröskeln till viken kommer högre och högre upp.

ILLUSTRATION: Liselott Nyström Forsén